

El repte dels immigrants

En el discurs d'acceptació del Premi Internacional Catalunya, Edgar Morin va demanar per als països mediterranis una política de la immigració que substituís les pors demogràfica i ètnica per la resurrecció del sentit de l'hospitalitat, el respecte al proïsme, l'amor de la diversitat i el sentiment de complementarietat del veí. «Les nostres identitats –va dir el sociòleg francès– s'han d'entreteixir en espiral les unes al voltant de les altres, en comptes de rebutjar-se les unes contra les altres».

A casa nostra es va gestar fa dos anys, per part de diverses organitzacions no governamentals, un text denominat *Informe de Girona*, que aviat es va veure acompanyat de moltes adhesions i de diversos reconeixements públics. En aquell paper es fixaven els tres elements bàsics de tota política d'immigració: el control raonable dels fluxos d'entrada, la integració dels forasters a través de l'habitatge, l'ensenyament i la sanitat, i l'establiment d'una política global capaç d'evitar disparitats i contradiccions entre els diversos projectes d'actuació. Aquesta política s'hauria de consolidar a través d'un pacte institucional que planifiqués calendaris i coordinés pressupostos entre les tres administracions implicades, amb l'objectiu comú de superar les marginacions que afecten els immigrants i d'obtenir per a tots els residents al país la plena condició de ciutadans.

És bo que la punta de llança d'un programa com aquest porti en el seu títol el nom de Girona, perquè les terres gironines haurien de ser, entre les catalanes, les més sensibles a la problemàtica dels immigrants. Si tot Catalunya és un passadís, la franja de l'Alt Empordà, del Gironès i de la Selva ha estat, al llarg dels segles, el punt de trànsit més intens i també un lloc intermitent de fixació de persones d'altres religions, llengües i cultures. Tenim, doncs, al darrera –no sense alguns entrebancs– una larga tradició d'acolliment, de mestissatge i de barreja d'elements que han dibuixat la nostra personalitat col·lectiva. Però, sobretot, tenim al davant una nova realitat indefugible: en aquests moments, les comarques gironines ostenten el percentatge més alt d'immigrants de tot l'Estat. Segons un estudi oficial, entre nosaltres hi ha un 1,59 per cent d'estrangers provinents del Tercer Món, mentre que la mitjana estatal és del 0,53 per cent. Segons altres fonts privades, el nostre percentatge arriba fins al 2,1 per cent. Estadístiques a banda, podem copsar la realitat palpable al carrer i arreu, tant a la capital com a moltes de les nostres ciutats. És una realitat que sovint provoca conflictes, però que exigeix la nostra millor disposició, en el sentit demanat per Morin. I és, a més, una realitat altament enriquidora, pel que suposa de nous coneixements i d'aportacions d'altres maneres de ser, de pensar i d'actuar. Cada dia haurem de ser menys tancats i més permeables a les influències foranes, com els nouvinguts han de ser-ho als nostres paràmetres socio-culturals. És un procés d'integració que no sempre serà fàcil, perquè haurà –haurem– de superar molts egoismes i moltes còmodes inèrcies.

Carregats d'una experiència a vegades traumàtica, ens enfrontem ara a una nova allau migratòria amb totes les conseqüències. És un repte a la nostra capacitat d'acceptació, d'adaptació, d'obertura i de convivència. Un repte que ha de trobar les respostes institucionals proposades pel document de Girona, però que ha de merèixer també la disposició receptiva de les conductes individuals i de l'actitud col·lectiva. Els gironins hauríem d'excel·lir en aquesta disposició d'esperit per fer honor a la història i, en allò que calgués, per millorar-la.